

**BESCHIKKING VAN
GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORD-BRABANT**

ons kenmerk
Z/133192-246134

plaats / datum
's-Hertogenbosch,
14 april 2021

Op de op 29 oktober 2020 ontvangen aanvraag van Heijmans Nederland B.V. om een ontheffing krachtens artikel 3.3, eerste lid, van de Wet natuurbescherming, voor de sloop van de bebouwing en het realiseren van woningen als onderdeel van een nieuwe woonwijk, uitgevoerd op het perceel De Kraan 84, 5056 PA te Berkel-Enschot, in de gemeente Tilburg.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
namens deze,

De heer J. Reijnen
Teammanager Omgevingsdienst Brabant Noord

BESLUIT

Onderwerp

Op 29 oktober 2020 hebben wij van Heijmans Nederland B.V. een aanvraag ontvangen voor een ontheffing van de Wet natuurbescherming voor het overtreden van verboden ten aanzien van beschermde soorten, dit als gevolg van de sloop van de bebouwing en het realiseren van woningen als onderdeel van een nieuwe woonwijk, uitgevoerd op het perceel De Kraan 84, 5056 PA te Berkel-Enschot, in de gemeente Tilburg.

Besluit

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant besluiten, gelet op de overwegingen die zijn opgenomen in deze ontheffing,

- I. aan Heijmans Nederland B.V., Graafsebaan 65, 5248 JT te Rosmalen, de gevraagde ontheffing te verlenen, op grond van artikel 3.3, eerste lid, van de Wet natuurbescherming, van de bepaling als bedoeld in:
 - artikel 3.1, tweede lid, van de Wet natuurbescherming, voor het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten en rustplaatsen van de:
 - **huismus** (*Passer domesticus*);voor de periode tot en met 1 januari 2025;
- II. dat de beschrijving van de activiteiten in de aanvraag, voor zover deze betrekking heeft op de soort als bedoeld onder I, deel uitmaken van deze ontheffing;
- III. aan deze ontheffing voorschriften te verbinden die zijn opgenomen onder onderdeel 'voorschriften', en ook dat de volgende delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van de deze ontheffing:
 - Bijlage 1: overzichtstekening van de planlocatie
 - Bijlage 2: locaties van de mitigerende maatregelen
 - Bijlage 3: meldingsformulier start werkzaamheden (zie voorschrift 1)

Rechtsmiddelen

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit en u door dit besluit rechtstreeks in uw belang wordt getroffen bestaat de mogelijkheid om schriftelijk bezwaar in te dienen. De termijn van zes weken vangt aan met ingang van de dag na toezending van dit besluit. U kunt het bezwaarschrift richten aan:

Het College van Gedeputeerde Staten
t.a.v. het secretariaat van de Hoor- en Adviescommissie
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch

Het bezwaar moet zijn ondertekend en moet ten minste bevatten:

- a. naam en adres van de indiener;
- b. de dagtekening;
- c. een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht;
- d. de gronden van het bezwaar.

Wij vragen u om op de linkerbovenhoek van de envelop het woord "bezwaarschrift" te vermelden. Het secretariaat van de hoor- en adviescommissie is bereikbaar op telefoonnummer (073) 6808 304 en via bezwaar@brabant.nl.

Voorlopige voorziening

Het indienen van een bezwaarschrift heeft geen schorsende werking. Dat betekent dat het besluit blijft gelden in de tijd dat uw bezwaarschrift in behandeling is. Als u dit niet wilt, bijvoorbeeld omdat het besluit onherstelbare gevolgen voor u heeft, dan kunt u een schriftelijk verzoek om voorlopige voorziening indienen. U kunt in dat geval de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Oost-Brabant vragen een voorlopige voorziening te treffen. Dit kan alleen als u binnen de termijn een bezwaarschrift heeft ingediend. Voorwaarde om een dergelijke voorlopige voorziening te vragen is, dat er sprake is van een spoedeisend belang.

Het adres van de rechtbank is Postbus 90125, 5200 MA 's-Hertogenbosch. Voor de behandeling van een verzoek om voorlopige voorziening moet u griffierecht betalen. Wanneer u zo'n verzoek heeft ingediend, ontvangt u bericht van de rechtbank over de betaling van het griffierecht. Beschikt u over een elektronische handtekening (DigiD), dan kunt u uw verzoek om een voorlopige voorziening te treffen ook digitaal bij de Rechtbank Oost-Brabant indienen. Kijk voor de voorwaarden op <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>.

INHOUDSOPGAVE

Besluit.....	2
Voorschriften.....	5
Procedurele overwegingen	7
Inhoudelijke overwegingen.....	8
1. Wettelijk kader - Wet natuurbescherming	8
1.1 <i>Beschermingsregimes</i>	8
1.2 <i>Interim omgevingsverordening Noord-Brabant</i>	8
2. Toetsing effecten ruimtelijke ingreep	9
2.1 <i>Aangevraagde activiteiten</i>	9
2.2 <i>Onderzoek soorten</i>	9
2.3 <i>Mogelijke effecten op beschermde soorten</i>	9
2.4 <i>Alternatievenafweging</i>	10
2.5 <i>Belang van de aanvraag</i>	12
2.6 <i>Mitigerende maatregelen en staat van instandhouding</i>	12
3. Conclusie	14
Bijlage 1. Overzichtstekening van de planlocatie.....	15
Bijlage 2. Locaties van de mitigerende maatregelen	16
Bijlage 3. Meldingsformulier start handelingen beschermde soorten	19
KENNISGEVING WET NATUURBESCHERMING	20

VOORSCHRIFTEN

Algemene voorschriften

1. De ontheffinghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden aanvangen bekend is, doch uiterlijk 2 weken voor aanvang van de activiteiten, het bijgevoegde meldingsformulier volledig in te vullen en naar ons op te sturen.
2. De ontheffinghouder dient onmiddellijk contact met ons op te nemen via info@odbn.nl indien bij het uitvoeren van de activiteiten andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen, of andere handelingen als bedoeld in onderdeel I en II van het besluit noodzakelijk zijn.
3. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van de aan deze ontheffing verbonden voorschriften.
4. Deze genoemde (rechts)personen dienen op de hoogte te zijn van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (digitaal) afschrift van deze ontheffing op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op eerste verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouder of opsporingsambtenaar.
6. De ontheffinghouder dient, met inachtneming van de hier genoemde voorschriften, de mitigerende maatregelen uit te voeren zoals beschreven in de aanvraag, het activiteitenplan (hoofdstuk 7) en de aanvullende gegevens van 26 februari 2021, 17 maart 2021, 18 maart 2021 en 25 maart 2021.
7. De activiteiten en hier genoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige¹ op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend.

Specifieke voorschriften

8. Alle handelingen en bevindingen dienen door de ecooloog te worden bijgehouden in een logboek. Ook dienen er duidelijke foto's van de werkzaamheden en de geplaatste voorzieningen te worden opgenomen in het logboek. Dit logboek dient op verzoek van een toezichthouder direct te worden overhandigd.
9. De ontheffinghouder dient een ecologisch werkprotocol op te stellen op basis van de aanvraag en de hier genoemde voorschriften. Alle betrokken partijen, met name ook de uitvoerenden op de initiatieflocatie, dienen, voorafgaand aan het uitvoeren van de werkzaamheden, van de inhoud van het werkprotocol op de hoogte gesteld te worden en dienen dit aantoonbaar na te leven.
10. Dit ecologisch werkprotocol dient ter informatie aan ons te worden toegezonden vóór aanvang van de werkzaamheden, via info@odbn.nl, onder vermelding van het zaaknummer Z/133192.
11. Het is niet toegestaan om nestlocaties van de huismus ongeschikt te maken tijdens vorstperioden.
12. Het permanent afdichten van openingen met purschuim, planken of vergelijkbaar materiaal mag alleen plaatsvinden als met zekerheid gesteld kan worden dat er geen soorten aanwezig zijn in de openingen.

¹ Wat wij hieronder verstaan staat in de toelichting op het aanvraagformulier:

https://www.brabant.nl/applicaties/producten/wet_natuurbescherming_ontheffing_beschermde_soorten_16411

13. *Verwijderen tijdelijke voorzieningen*: de tijdelijke voorzieningen dienen in stand te worden gehouden totdat de permanente nest-, rust- of voortplantingsplaatsen gerealiseerd, beschikbaar en functioneel zijn, waarbij rekening dient te worden gehouden met de gewenningsperiodes. Daarnaast mogen de tijdelijke voorzieningen pas verwijderd worden op het moment dat deze aantoonbaar niet in gebruik zijn door beschermde soorten. Het verwijderen van de tijdelijke voorzieningen vindt plaats buiten de meest kwetsbare periodes voor broedvogels, namelijk de broedperiode (1 maart tot half augustus). De kasten mogen enkel verwijderd worden onder begeleiding van een ecooloog.

PROCEDURELE OVERWEGINGEN

Aanvraag

Op 29 oktober 2020 hebben wij van Heijmans Nederland B.V. een aanvraag voor een ontheffing ingevolge artikel 3.3, eerste lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) ontvangen.

De aanvraag is op 26 februari 2021, 17 maart 2021, 18 maart 2021 en 25 maart 2021 aangevuld. Een uitgebreide projectomschrijving is opgenomen in de aanvraag en het activiteitenplan. De aanvraag is geregistreerd onder zaaknummer Z/133192.

Gedragscode

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Bevoegd gezag

Omdat de activiteit wordt verricht in de provincie Noord-Brabant zijn Gedeputeerde Staten (verder: GS) op grond van artikel 1.3 van de Wnb bevoegd om op de aanvraag te beslissen. Als dit aan de orde is betrekken wij tevens de gevolgen van de activiteit voor de soorten buiten onze provinciegrens bij ons besluit.

Reguliere voorbereidingsprocedure

In deze procedure wordt de reguliere voorbereidingsprocedure overeenkomstig het bepaalde in hoofdstuk 4 van de Algemene wet bestuursrecht toegepast.

Ontvankelijkheid

Voor de aspecten van de aanvraag waarvoor een ontheffing vanuit de Wnb is vereist hebben wij beoordeeld of de aanvraag volledig is en voldoende gegevens bevat. Wij zijn van oordeel dat de aanvraag voldoende informatie bevat voor een goede beoordeling van die aspecten waarvoor een ontheffing is gevraagd.

Overige regelgeving

Bij de beoordeling van deze aanvraag zijn andere aspecten dan gerelateerd aan soortenbescherming op grond van de Wnb en de daarbij behorende regelgeving niet betrokken. Een toestemming op basis van andere wet- en regelgeving kan daarom aan de orde zijn, onder andere voor ruimtelijke ordening of bouwen.

INHOUDELIJKE OVERWEGINGEN

1. Wettelijk kader - Wet natuurbescherming

1.1 Beschermingsregimes

Op basis van de Wet natuurbescherming zijn er drie beschermingsregimes. Het eerste regime geldt voor vogels op grond van de Vogelrichtlijn. Artikelen 3.1, 3.2 en 3.4 van de Wnb hebben betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor vogelsoorten, waarvoor GS ontheffing kunnen verlenen. Artikelen 3.3 en 3.4 geven de voorwaarden voor het kunnen verlenen van de ontheffing.

Het tweede beschermingsregime geldt voor planten en dieren op basis van de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn. Artikelen 3.5 en 3.6 van de Wnb hebben betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor deze plant- en diersoorten, waarvoor GS ontheffing kunnen verlenen. De artikelen 3.8 en 3.9 geven de voorwaarden voor het kunnen verlenen van een ontheffing.

Het derde regime beschrijft de bepalingen voor andere (nationaal beschermde) soorten. Artikel 3.10 van de Wnb heeft betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor deze plant- en diersoorten en geeft de voorwaarden waaronder GS ontheffing kunnen verlenen.

Voor alle soorten geldt in alle gevallen de algemene zorgplicht (artikel 1.11 van de Wnb). Het gaat dan zowel om beschermd als onbeschermd dier- en plantensoorten. De zorgplicht geldt ongeacht of er een vrijstelling geldt of een ontheffing is verleend. Hierin wordt bepaald dat eenieder zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, schade aan deze soorten dient te voorkomen.

In artikel 5.4 van de Wnb zijn gronden opgenomen waarop een verleende ontheffing kan worden ingetrokken of gewijzigd. De ontheffing kan in elk geval worden ingetrokken als blijkt dat de ontheffinghouder zich niet houdt aan de voorschriften.

1.2 Interim omgevingsverordening Noord-Brabant

Provinciale Staten hebben ten aanzien van soortbescherming aanvullende kaders vastgesteld. Deze zijn neergelegd in paragraaf 2.6.1 van de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant. Voor bepaalde soorten en handelingen zijn vrijstellingen opgenomen.

2. Toetsing effecten ruimtelijke ingreep

2.1 Aangevraagde activiteiten

Het huidige erf van De Kraan 84 is onderdeel van een nieuwe woonwijk. Deze woonwijk wordt in twee delen aangelegd, fases genoemd. Fase 1 is nu in realisatie en betreft de bouw van 40 grondgebonden woningen op 200 meter afstand van de originele nestlocaties en het leefgebied van de huismus gelegen op het erf van De Kraan 84. Als compensatie voor de sloop van de woning met daarin de nestlocaties van de huismus en het vernietigen van essentieel leefgebied van de huismus als gevolg van het bouwrijp maken van het erf, zijn tijdens fase 1 van de bouw van de nieuwe woonwijk het realiseren van achttien permanente voorzieningen in de woningen en de aanleg van nieuw leefgebied voor de huismus opgenomen als wettelijke compensatie. Daarnaast worden vleermuisvoorzieningen toegepast als bovenwettelijke maatregel.

Fase 2 van de wijk, wanneer ook het erf aan De Kraan 84 is geamoveerd, gaat nog een aantal jaren duren voordat dit gerealiseerd kan worden. Hier zijn 27 grondgebonden woningen voorzien met ruime groene tuinen, waarbij nog eens een 15 nestkasten voor huismus en diverse andere natuur inclusieve voorzieningen worden aangebracht. Dit zijn dus bovenwettelijke maatregelen en zijn niet als compensatie voor de onderhavige ontheffingsaanvraag van kracht. Wel dragen deze bij aan de draagkracht van lokale leefgebieden en populaties van verschillende soorten.

Er is rekening gehouden bij het aanvragen van de ontheffing met een eventuele vertraging. De ontheffing is aangevraagd voor een periode van 4 jaar lopend van 1 januari 2021 tot 1 januari 2025. Een uitgebreide omschrijving van de activiteiten is opgenomen in de aanvraag.

2.2 Onderzoek soorten

Het uitgevoerde onderzoek naar beschermde soorten is beschreven in de bij de aanvraag gevoegde rapportages 'Quickscan flora en fauna De Kraan 84 te Berkel-Enschot' (Staro Natuur en buitengebied, 2020, rapportnummer: P20-0160), 'Resultaten onderzoek vleermuizen De Kraan 84 Berkel-Enschot' (Staro Natuur en buitengebied, 2020, projectnummer: P20-0160), 'Onderzoek aanwezigheid huismus' (Staro Natuur en Buitengebied, 2021, projectnummer: P21-0085) in hoofdstuk 4 van het activiteitenplan en de aanvullingen van 26 februari 2021 en 17 maart 2021.

Als vooronderzoek heeft literatuuronderzoek plaatsgevonden (NDFF/verspreidingsatlassen). Aanvullend hierop is een veldbezoek (quickscan) uitgevoerd op 17 april 2020 naar beschermde soorten binnen het plangebied. Het nader onderzoek naar huismus en vleermuizen heeft plaatsgevonden in 2020, op basis van het NGB soortinventarisatieprotocol voor huismus en het Vleermuisprotocol 2017. Vervolgens heeft een extra veldbezoek plaatsgevonden naar de aanwezigheid van de huismus op 19 februari 2021.

2.3 Mogelijke effecten op beschermde soorten

Binnen het plangebied zijn drie nestlocaties van de huismus aangetroffen. De nestlocaties bevinden zich allemaal onder de dakpannen van de dakkapel aan de oostkant van het gebouw. Deze locaties kunnen ook als slaapplek buiten de voortplantingsperiode worden gebruikt. De voortuin vormt een essentieel onderdeel van het leefgebied, doordat het dekking biedt aan de nestelende dieren. Mogelijk zijn in de coniferen slaapplekken aanwezig. In de achtertuin zijn geen huismussen waargenomen, evenals in de directe omgeving van het plangebied. De kleine groep huismussen op De Kraan 84 is een kolonie van ongeveer acht dieren.

De aanvrager geeft aan dat door het uitvoeren van de activiteiten:

- Drie nestlocaties van de huismus worden vernietigd.
- Essentieel leefgebied in de vorm van foerageergebied en dekkingsmogelijkheden voor de huismus wordt vernietigd.

Dit is een overtreding van de bepaling zoals bedoeld in artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb.

2.4 Alternatievenafweging

In september 2002 heeft de gemeente Tilburg het Ontwikkelingsplan Overhoeken Berkel-Enschot vastgesteld. In dit plan zijn de randvoorwaarden vastgelegd voor de ontwikkeling en realisatie van een aantal nieuwe woon- en werkgebieden. Dit is noodzakelijk om tegemoet te komen aan het woningtekort voor de regio Tilburg. Voor de voorgenomen plannen is geen andere locatie beschikbaar. Het gaat om de sloop van een verouderde woning op de locatie van een gebiedsontwikkeling. De voorgenomen plannen bestaan uit het realiseren van woningen als onderdeel van een nieuwe woonwijk. Het plangebied, zowel de locatie van de originele als de permanente verblijfplaatsen, is onderdeel van een grote gebiedsontwikkeling. Hierin vinden diverse woningontwikkelingen plaats gefaseerd in tijd.

De woning is afgelopen jaar tijdelijk als kantoorlocatie in gebruik geweest door de lokale groen aannemer. Deze heeft zijn werkzaamheden echter afgerond en daarmee is de woning niet meer in gebruik. Voor en nadat de woning gebruikt werd als kantoor zijn er meerdere inbraakpogingen geweest in zowel de schuur als de woning, waarvan de meest recente poging dateert van 3 maart 2021. Dit heeft geleid tot schade en zorgt voor verval van de woning. Het hergebruiken van de woning is als niet haalbare keuze beschouwd, gezien de woning niet voldoet aan de huidige woonnormen. De woning zou in dat geval sterk gerenoveerd en gemoderniseerd moeten worden om aan de huidige woonwensen te voldoen. Daarnaast is asbest aangetroffen in diverse delen van de woning en paardenstal, wat gesaneerd zou moeten worden. De woning is nu van de binnenkant onklaar gemaakt voor gebruik. Ook zijn alle nutsaansluitingen fysiek verwijderd. Bij het behouden van de woning vindt alsnog aantasting van de broedlocaties van de huismus plaats, waardoor er netto geen verschil is met sloop. Naast dat de gehele omgeving wordt heringericht om efficiënt gebruik te maken van de kostbare ruimte en planologisch is vastgelegd het gebied te gebruiken voor wonen, is het behouden van de woning of omvormen naar ander gebruik vanuit duurzaam behoud geen aantrekkelijke keuze.

Bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden is rekening gehouden met de aanwezigheid van de huismus. Het ongeschikt maken van de verblijfplaatsen in de woning wordt uitgevoerd met inachtneming van de kwetsbare perioden van de huismus. Omdat huismussen hun nestplaatsen gebruiken tijdens het broedseizoen en ook tijdens vorstperioden, wordt het ongeschikt maken uitgevoerd buiten deze kwetsbare perioden. De werkwijze is aangepast wat betreft de plaatsing van tijdelijke en permanente (nest)kasten voor huismus en de inrichting van het foerageergebied.

Eind december 2020 zijn vervangende nestkasten voor de huismus in de vorm van een huismustil met achttien broedplaatsen geplaatst. Dit is op ongeveer 25 meter afstand van het plangebied en in het huidige foerageergebied van de huismussen. Doordat voortijdig is besloten om het groen te verwijderen uit de tuin van de woning behorende bij De Kraan 84 is essentieel leefgebied van de huismus verloren gegaan. Naar aanleiding hiervan is door toezicht en handhaving (ODBN) besloten dat herstelmaatregelen uitgevoerd dienen te worden, waarbij het verwijderd essentieel leefgebied hersteld dient te worden binnen 200 meter van de oorspronkelijke nestlocaties en er aanvullende maatregelen voor het functioneren van de huismustil genomen dienen te worden. Om die reden is besloten vóór 31 maart 2021 een gemengde haag te plaatsen op 85 meter afstand van originele beplanting met een lengte van 15 meter. Bij aanplant van de haag betreft de hoogte 120 cm met een onderhoudshoogte van 100 cm.

De helft van de struiken zal bestaan uit groenblijvende beplanting voor schuilfuncties: laurierkers, taxus en vuurdoorn. De andere helft van de struiken zal bestaan uit voedselproducenten bekend voor de huismus: meidoorn, liguster en klimop. Door het plaatsen van de haag op bovengenoemde afstand en buiten het plangebied kan en zal deze haag ook in de permanente situatie behouden blijven. Om het functioneren van de huismustil te kunnen waarborgen zal deze worden verplaatst naar de zuidzijde van de haag, waar voldoende dekkings- en foerageermogelijkheden aanwezig zijn. Voor een impressie van de maatregelen, zie figuur 3 van de 'Memo herstel leefgebied huismus De Kraan 84, Berkel-Enschot, Z/141185' (Heijmans, 2021) en figuur 3 van bijlage 2 van dit besluit.

Verder is inmiddels tegenover het plangebied een wadi ingericht en in het najaar 2020 opgeleverd. De wadi is ingericht als waterretentie met natuurwaarde. Hier komen bloemrijke kruiden en door de verschillen in vochtuithouding ten opzichte van de taluds, komt er een variatie aan diverse soorten. Komend seizoen zal de begroeiing alhier verder ontwikkelen. De wadi en haar taluds en onderhoudspad blijven ter plekke zoals nu ingericht, en zijn een wezenlijk onderdeel van de toekomstige totaalinrichting.

Daarnaast zullen de woningen welke tot fase 1 van de nieuwe woonwijk behoren (oplevering december 2021) worden uitgerust met groene erfscheidingen en openbare groenvoorzieningen (hagen van beuk en bomen als spaanse aak, zomereik, gewone esdoorn en enkele appel en sierkersen bomen). Deze uit de regio voorkomende soorten hebben een waarde voor biodiversiteit, juist omdat er veel insecten gebruik van maken. Deze dienen vervolgens als mogelijke voedselbron voor de mussen en hun jongen. Door in het openbaar groen rekening te houden met huismussen, kan de nieuwe woonwijk geschikt leefgebied vormen voor de huismus.

Daarnaast worden in potentie meer nestplekken gecreëerd voor de huismus ten opzichte van de huidige situatie op het erf van De Kraan 84 door het aanbrengen van achttien permanente verblijfplaatsen in de woningen behorende tot fase 1. Deze permanente verblijfplaatsen worden op korte termijn geplaatst in de eerder te realiseren woningen, waardoor ze waarschijnlijk al gereed zijn, voordat gestart wordt met de bouw van de woningen behorende tot fase 2 van de nieuwe woonwijk. Voor de drie huismuspares worden dus ruim voldoende permanente nestlocaties gerealiseerd. Er is gekozen voor het inbouwen van het type IB GZ 05 Inbouwsteen Gierzwaluw. De aangedragen kasten zijn bewezen effectief voor de huismus. Bij gebruikmaking van deze kasten is een hoge mate van bezetting door huismus, vaak al in het eerst volgende broedseizoen aanwezig. De kasten worden ingebouwd in de kopse gevels van de woningen, omdat uit ervaringen met toekomstige bewoners blijkt dat deze bij het toepassen van deze werkwijze minder bezwaar hebben tegen de aanwezige kasten. Verder zijn de kopse gevels veelal luw van ramen en deuren of terrassen, waardoor mensen aanwezigheid of sporen als uitwerpselen niet als hinderlijk ervaren. Ervaring leert dat er op die manier meer draagvlak is voor medegebruik van de woningen door beschermde soorten en bewoners niet zelf gaan handelen tot onklaar maken van de kasten. Vandaar dat er voor gekozen is de bezwaren van eindgebruikers mee te wegen om zo effectief tot een structurele oplossing te komen.

Tevens zijn er wisselende geluiden geweest van kennisinstanties (Vogelbescherming NL) aangaande gebruikmaking van de mussenvides e.d. aan de langsgevels. Hiertoe is besloten de voorkeur te geven tot deze kasten en locaties. De kasten zijn opgehangen volgens de inzichten van kennisdragers als de Vogelbescherming Nederland en Vivara, zoals ook in de Toolbox natuurinclusief bouwen is weergegeven. Door de verschillende locaties van de kopse gevels ontstaat een gevarieerd aanbod van permanente voorzieningen voor de huismus. Hiermee zijn de in dit activiteitenplan beschreven maatregelen optimaal afgestemd op de huismus.

Gezien het bovenstaande is ons gebleken dat er geen redelijke alternatieven mogelijk zijn, die zouden leiden tot een kwalitatief gelijkwaardig resultaat. De alternatievenafweging is hiermee dan ook voldoende onderbouwd.

2.5 Belang van de aanvraag

De ontheffing is gevraagd op grond van het belang 'De volksgezondheid of de openbare veiligheid' zoals genoemd in artikel 3.3, vierde lid, onder b, van de Wnb.

De sloop van de woning is nodig in het belang van de volksgezondheid of openbare veiligheid. De sloop van het woonhuis en de nieuw te bouwen woningen maken onderdeel uit van een grotere gebiedsontwikkeling. De woning is tijdelijk in gebruik geweest als projectkantoor als reactie op voorgevallen calamiteiten, maar stond eerder steeds leeg. Ten tijden van het leegstaan van de woning is sprake geweest van brandstichting en zijn er diverse inbraakpogingen geweest met schade tot gevolg. Inmiddels is de tijdelijke kantoorfunctie beëindigd wegens afronding van de werkzaamheden en staat het pand inmiddels weer leeg. Doordat in de woning, naastgelegen paardenstal en lokaal in de bodem asbest is aangetroffen heerst er zowel bij de ontwikkelaars als de omwonenden zorgen over mogelijke negatieve effecten als gevolg van de leegstand, waaronder brandstichting, wat zal leiden tot een gevaar voor de volksgezondheid. Daarnaast is het behouden van het oude pand in het nieuwe gebiedsgebruik niet haalbaar wegens gevaar voor brand en vandalisme, met een ligging aan een woonwijk en een fietspad vormt dat een gevaar voor de openbare veiligheid. Omwille van de veiligheid is het van belang dat de sloop van de woning zo snel mogelijk plaatsvindt.

Daarnaast is het in het kader van de openbare veiligheid noodzakelijk om in de nieuwe situatie een wadi te realiseren om aan de bergingscapaciteit te kunnen voldoen volgens neerslagmodellen. Omdat door de realisatie van de woningen meer verharding komt dan tot op heden aanwezig in het gebied, moet er voldoende ruimte gereserveerd worden voor het voorkomen van wateroverlast bij hevige neerslagpieken. Bij het ontbreken van een wadi is het voorzienbaar dat er met regelmaat problemen zullen zijn met de waterberging.

Tot slot levert de uitvoering van het project een bijdrage aan het woningtekort in de regio Tilburg. De prognose is dat het woningtekort in de regio Tilburg in 2030 is opgelopen tot ruim 7.000 woningen. In 2003 is door de gemeenteraad het Stedenbouwkundig plan Overhoeken Berkel-Enschot vastgesteld. Dit stedenbouwkundige plan wordt per deelgebied door verschillende projectontwikkelaars verder uitgewerkt. Het deelgebied Koningsoord, de meest westelijke Overhoek, wordt ontwikkeld door Heijmans Vastgoed. Fasegewijs worden in de woningontwikkeling Koningsoord 800 nieuwe woningen gerealiseerd, met een doorlooptijd tot 2028. Ook worden er voorzieningen getroffen als winkels en een gezondheidscentrum.

Gelet op de naar voren gebrachte omstandigheden zijn wij van oordeel dat het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid voldoende onderbouwd is om de ontheffing te kunnen verlenen.

2.6 Mitigerende maatregelen en staat van instandhouding

In de aanvraag, het activiteitenplan (hoofdstuk 6.1 en 7) en de aanvullende gegevens van 26 februari 2021, 17 maart 2021, 18 maart 2021 en 25 maart 2021 is beschreven welke maatregelen worden genomen om de effecten voor de huismus zoveel mogelijk te voorkomen. In grote lijnen gaat het om de volgende maatregelen:

- In de derde week van december 2020 is een huismustil met achttien broedplaatsen (type HMPT1 van Faunaprojecten) geplaatst op ongeveer 25 meter afstand van het plangebied en in het huidige foerageergebied, nabij de nieuw aangelegde wadi tegenover het plangebied. De nestkasten komen op minimaal 3 meter hoogte en hebben een minimale broedruimte van 15 x 8 centimeter. Zie hiervoor figuur 2 van bijlage 2 van dit besluit.

- De wadi is ingericht als waterretentie met natuurwaarde en opgeleverd in het najaar van 2020, zoals weergegeven in figuur 2 van bijlage 2 van dit besluit. Hier komen bloemrijke kruiden, en door de verschillen in vochthuishouding ten opzichte van de taluds komt er een variatie aan diverse soorten, waardoor voldoende voedsel aanwezig is en blijft voor de huismus rondom de tijdelijke nestplaatsen. De wadi en haar taluds en onderhoudspad blijven ter plekke zoals nu ingericht, en zijn een wezenlijk onderdeel van de toekomstige totaalinrichting.
- In overleg met toezicht en handhaving (ODBN) is besloten dat de volgende maatregelen uitgevoerd dienen te worden ter compensatie van het verwijderd essentieel leefgebied:
 - Het plaatsen van een gemengde haag voor de huismus op 85 meter afstand van de originele beplanting. Er is gekozen voor de aanplant van grotere maten struiken (3 à 4 vertakte stammen) en in drie rijen versprongen verband op 75 cm (driehoekverband, breedte wordt ongeveer 110 cm) over een lengte van 15 meter. Bij aanplant van de haag bedraagt de hoogte 120 cm met een onderhoudshoogte van 100 cm. De haag is als volgt opgebouwd:
 - De helft van de struiken zal bestaan uit groenblijvende beplanting voor schuifuncties: laurierkers, taxus en vuurdoorn.
 - De andere helft van de struiken zal bestaan uit voedselproducenten voor de huismus, waaronder: meidoorn, liguster en klimop.
 - Per genoemde soort worden 5 à 6 stuks aangebracht.
 - Deze haag zal als beplanting langs de Koningsoordlaan worden doorgezet over een lengte van ten minste 40 meter, aanvullend op de hierboven beschreven haag. De uiteindelijke lengte van dit deel is afhankelijk van zichtlijnen vanuit het verkeer. Deze haag bestaat uit de aanplant van jong bosplantsoen, met regio passende soorten die waarde kennen voor biodiversiteit (liguster, wilde roos, lijsterbes, meidoorn, sleedoorn en kardinaalsmuts).
 - Beide hagen worden overgedragen aan de gemeente en worden onderdeel van de permanente groeninrichting langs de Koningsoordlaan. De hagen worden meegenomen in de reguliere beheermaatregelen voor hagen in de gemeente Tilburg.
 - De huismustil wordt verplaatst naar de zuidzijde van de haag op een plek nabij bomen, bosschages, de originele verblijfplaats en buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden. Na afloop van de werkzaamheden bestaat de mogelijkheid dat de tijdelijke huismustil wordt verwijderd.

Deze maatregelen zijn weergegeven in figuur 3 van bijlage 2 van dit besluit.

- Het ongeschikt maken van de nestlocaties van de huismus gebeurt na het broedseizoen van 2021 (september) gevolgd door sloop van de woning. Voorafgaand aan het ongeschikt maken van de nestlocaties wordt een inspectie uitgevoerd op aanwezigheid en gedrag van huismussen, daarna zal overgegaan worden tot het verwijderen van enkele dakpannen. Eventuele andere toegangen tot een verblijf, als openingen langs de dakrand, worden afgedicht met sneldrogend purschuim. Grotere gaten worden met een plank of iets vergelijkbaars dichtgezet.
- Voor de huismus worden achttien permanente voorzieningen, nestkasten (type IB GZ 05 Inbouwsteen Gierzwaluw) in zes clusters van drie losse kasten, ingebouwd op verschillende hoogtes in de kopse gevels van de eerder te realiseren woningen, behorende tot fase 1, ten noorden van het plangebied. De permanente voorzieningen worden geplaatst op ongeveer 80 tot 200 meter van de originele nestlocaties en voldoen aan de richtlijnen van het Kennisdocument 'Huismus' van BIJ12. Deze permanente voorzieningen worden in december 2021 opgeleverd. Zie figuur 4 in bijlage 2 van dit besluit voor de locaties van de permanente voorzieningen voor de huismus.

- Nabij deze permanente verblijfplaatsen wordt een aantal waterretenties ingericht met kruidenvegetatie en een berceau van beuk en haagbeuk over een lengte van 140 meter, zodat foerageergebied en dekking aanwezig is voor de huismus in de directe omgeving van de permanente verblijfplaatsen. Tevens worden beukenhagen van 1.80 m hoog als erfscheidingen voor het foerageergebied aangeplant. De toekomstige inrichting van het plangebied is weergegeven in figuur 4 van bijlage 2 van dit besluit.

De voorgestelde maatregelen zijn in grote lijnen voldoende. Wij nemen ter borging van deze maatregelen extra voorschriften op om de gunstige staat van instandhouding van de huismus te kunnen waarborgen. Het betreft de volgende aanvullende mitigerende maatregelen:

- Het is niet toegestaan om nestlocaties van de huismus ongeschikt te maken tijdens vorstperiodes, omdat deze vallen onder de gevoelige periode van de huismus. De huismus kan in deze periode gebruik maken van het nest tegen de kou en als gevolg van het weghalen van het nest in deze periode komen te overlijden.
- Het permanent afdichten van openingen met purschuim, planken of vergelijkbaar materiaal mag alleen plaatsvinden als met zekerheid gesteld kan worden dat er geen soorten aanwezig zijn in de openingen. Dit om te voorkomen dat soorten worden opgesloten en als gevolg van de werkzaamheden gewond raken of gedood worden.
- *Verwijderen tijdelijke voorzieningen:* de tijdelijke voorzieningen dienen in stand te worden gehouden totdat de permanente nest-, rust- of voortplantingsplaatsen gerealiseerd, beschikbaar en functioneel zijn, waarbij rekening dient te worden gehouden met de gewenningsperiodes. Daarnaast mogen de tijdelijke voorzieningen pas verwijderd worden op het moment dat deze aantoonbaar niet in gebruik zijn door beschermde soorten. Het verwijderen van de tijdelijke voorzieningen vindt plaats buiten de meest kwetsbare periodes voor broedvogels, namelijk de broedperiode (1 maart tot half augustus). De kasten mogen enkel verwijderd worden onder begeleiding van een ecooloog. Dit om ervoor te zorgen dat er te allen tijde voldoende nestplekken voor de huismus aanwezig zijn binnen het plangebied en huismussen niet verstoord worden in het broedseizoen.

Door het nemen van mitigerende maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden komt de gunstige staat van instandhouding van de huismus niet in het geding door het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden.

3. Conclusie

Gelet op het voorgaande verlenen wij gevraagde ontheffing. De ontheffing wordt slechts voor de in het besluit genoemde soorten en beschreven activiteiten verleend. Deze ontheffing geldt alleen voor de activiteiten die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.

Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden.

BIJLAGE 1. OVERZICHTSTEKENING VAN DE PLANLOCATIE

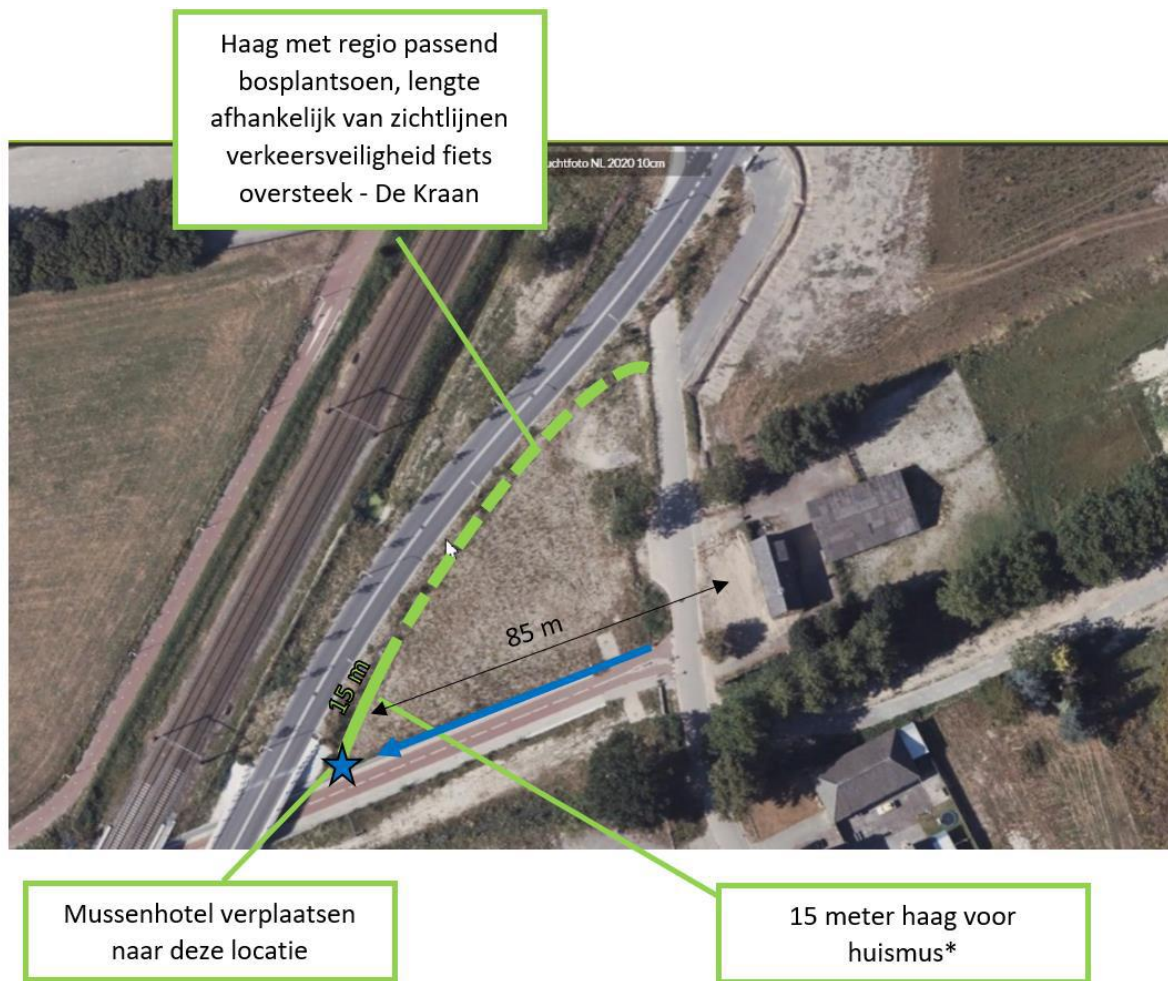

Figuur 1. Locatie van het erf De Kraan 84 geel omlijnd, waar zich de nestlocaties en het leefgebied van de huismus bevinden, welke als gevolg van de realisatie van de woonwijk worden vernietigd.

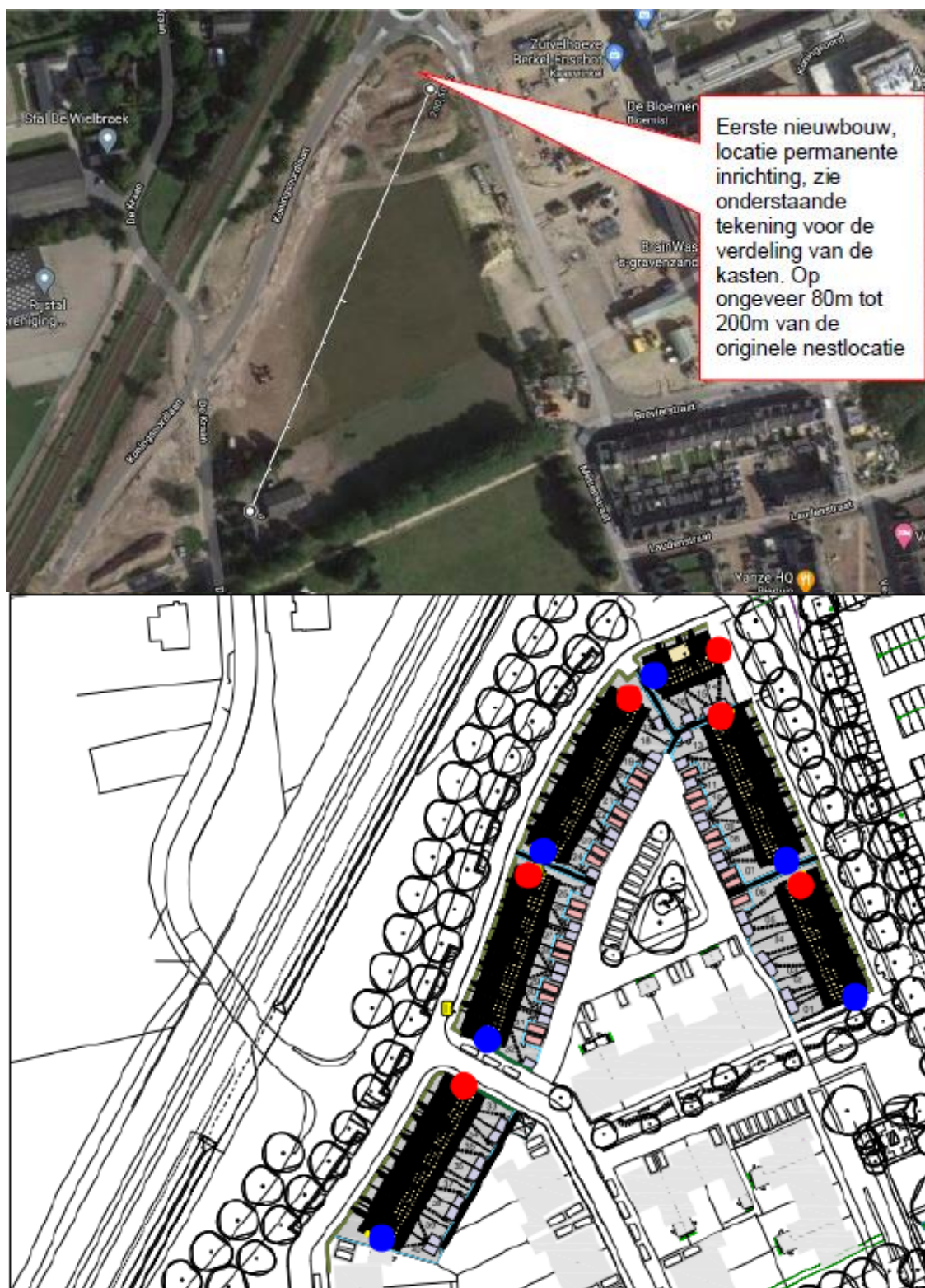
BIJLAGE 2. LOCATIES VAN DE MITIGERENDE MAATREGELEN

Figuur 2. Locaties van de tijdelijke voorzieningen voor de huismus.

Figuur 3. Locaties van de herstelmaatregelen ter compensatie van het verwijderd leefgebied van de huismus. Deze worden grotendeels onderdeel van de permanente situatie.

Figuur 4. Toekomstige inrichting van het plangebied, fase 1 van de woonwijk, met de locaties van de permanente voorzieningen voor de huismus (rode stippen zes clusters van drie nestkasten) en vleermuiskasten (blauwe stippen).

BIJLAGE 3. MELDINGSFORMULIER START HANDELINGEN BESCHERMDE SOORTEN

Meldingsformulier start handelingen ten aanzien van beschermde soorten

Ontheffing Wet natuurbescherming, onderdeel beschermde soorten

Gegevens

Aanvraagnummer Z/133192

Naam initiatief Sloop bebouwing erf De Kraan 84 en bouw woningen behorende tot fase 1 van de nieuwe woonwijk te Berkel-Enschot

Ontheffingsperiode Voor de periode tot 1 januari 2025

Ontheffinghouder Heijmans Nederland B.V.

Naam aanvrager De heer R. Schaaf

Adres Graafsebaan 65

PC-Woonplaats 5248 JT Rosmalen

Gegevens

werkzaamheden:

Contactpersoon uitvoering
werkzaamheden

Telefoonnummer (vast)

Telefoonnummer (mobiel)

Contactgegevens ecooloog
betrokken bij uitvoering

Locatie(s) werkzaamheden

Datum gereedkomen
compensatiemaatregelen

Datum start
werkzaamheden

Overzicht planning
werkzaamheden

Dit formulier dient zodra de aanvang van de handelingen met betrekking tot beschermde soorten bekend is, doch uiterlijk 2 weken van tevoren, te worden ingediend bij de Omgevingsdienst Brabant Noord

Retouradres

Omgevingsdienst Brabant Noord

Email: info@odbn.nl

KENNISGEVING WET NATUURBESCHERMING, Heijmans Nederland B.V., De Kraan 84, 5056 PA te Berkel-Enschot, Z/133192

Beschikking

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant maken bekend dat zij op 14 april 2021 een ontheffing ingevolge artikel 3.3, eerste lid, van de Wet natuurbescherming hebben **verleend** (kenmerk: Z/133192-246134) aan Heijmans Nederland B.V., Graafsebaan 65, 5248 JT te Rosmalen, voor de sloop van de bebouwing en het realiseren van woningen als onderdeel van een nieuwe woonwijk, uitgevoerd op het perceel De Kraan 84, 5056 PA te Berkel-Enschot, in de gemeente Tilburg. De ontheffing is geldig voor de periode tot 1 januari 2025.

De aanvraag, het besluit en de bijbehorende stukken liggen vanaf 15 april 2021 tot en met 26 mei 2021, **6 weken ter inzage** bij de Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN), telefoonnummer (088) 749 0000. Voor inzage in de bijbehorende stukken dient een afspraak gemaakt te worden. Het besluit is digitaal op te vragen via e-mail info@odbn.nl of te vinden op de website www.brabant.nl/loket/vergunningen-meldingen-en-ontheffingen.

Bezwaar

Belanghebbenden kunnen tot en met 26 mei 2021 ten aanzien van deze beschikking schriftelijk bezwaar in dienen. Het bezwaarschrift moet zijn voorzien van een handtekening, de naam en adres van de indiener, de dagtekening, ons kenmerk van het besluit, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar gericht is en de gronden van het bezwaar.

Het bezwaarschrift moet worden gericht aan het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant, t.a.v. het secretariaat van de Hoor- en adviescommissie, Postbus 90151, 5200 MC 's-Hertogenbosch. Wij verzoeken u om op de linkerbovenhoek van de envelop het woord 'bezwaarschrift' te vermelden.

Het secretariaat van de Hoor- en adviescommissie is bereikbaar op telefoonnummer (073) 680 83 04, faxnummer (073) 680 76 16 en e-mailadres bezwaar@brabant.nl. Wij wijzen u erop, dat het op dit moment nog niet mogelijk is om bezwaarschriften per e-mail in te dienen, omdat dan de wettelijk voorgeschreven handtekening op het bezwaarschrift ontbreekt.

Bovenstaand besluit treedt in werking, ook al wordt een bezwaarschrift ingediend. Het is daarom mogelijk om gelijktijdig met of na het indienen van een bezwaarschrift een 'voorlopige voorziening' te vragen bij de voorzieningenrechter van de Rechtbank Oost-Brabant, Postbus 90125, 5200 MA 's-Hertogenbosch.

Een voorlopige voorziening is het nemen van een tijdelijke maatregel, bijvoorbeeld het schorsen van het besluit gedurende de tijd die nodig is om het bezwaar te behandelen. Voorwaarde om een dergelijke voorlopige voorziening te kunnen vragen is dat er sprake is van een spoedeisend belang. Voor het vragen van een voorlopige voorziening is griffierecht verschuldigd. De Rechtbank Oost-Brabant is bereikbaar op telefoonnummer (073) 620 2020.

Aan deze procedure is het kenmerk Z/133192 gekoppeld. Wij verzoeken u bij correspondentie dit kenmerk te vermelden.

's-Hertogenbosch, april 2021